

Tings Medlemmer bekendte, at man godt kan gaa til en hurtig Gennemførelse. Folketinget har givet sin Tilslutning, og jeg skal paa mit Partis Vegne tillade mig at anbefale Lovforslagene til hurtig Gennemførelse.

**Martin Olsen:** Hvis jeg skulde bære mig ad paa samme Maade som ved tidligere Lejligheder gennem 16—17 Aar, naar jeg i Folketinget har talt om Orlogsværftet, maatte jeg tale meget længe. Det er dog ikke fornødent nu, da de Drømme, som jeg har næret med Hensyn til Orlogsværftets Stilling, til Dels er ved at gaa i Opfyldelse. Jeg har altid hævdet, at meget af den berettigede Utilfredshed, der maatte være med Forholdene paa Orlogsværftet, skyldtes dette, at det var under militær Ledelse. Det glæder mig derfor i høj Grad, at den militære Ledelse nu, for en stor Del i alt Fald, bliver skubbet over paa den Domæne, hvor den hører hjemme, og ikke faar noget med de civile Arbejder paa selve Orlogsværftet at gøre. Naar man nu staar ved Maalet, tror jeg, selv om jeg desværre ikke i den senere Tid har været med til at naa det, at det dog maa antages, at den Smule Forarbejde, der er gjort ved min ringe Person, har bidraget noget til at bringe Orlogsværftet i sin nuværende Skikkelse i nogen Miskredit. Det glæder mig, at den nedsatte Kommission har kunnet blive saa hurtigt færdig — den har jo kun været beskæftiget et Aar paa Dato —, men naar det har kunnet ske saa hurtigt, kommer det vel for en ikke ringe Del af, at Manglerne ved Orlogsværftet var saa forholdsvis lette at paavise. Det var let at paavise Grunden til, baade at det gik noget daarligt med Arbejdet, og at Værftet blev meget dyrt.

Det, der er peget paa, er jo dette, at Orlogsværftet laa alt for spredt. Et af de Mysterier, der var derude, var nogle Jernbanespor, der ikke blev brugt. Jeg har spurgt, hvorfor de ikke blev brugt. Ja, det vidste man ikke. De havde i hvert Fald været dyre nok. Det er et af Resultaterne af den militære Ledelse. Man fik disse meget bekostelige Spor, for at man paa dem kunde transportere Materialer o. s. v., men de blev ikke benyttet; de ligger dér den Dag i Dag, og der gror Græs mellem Skinnerne. De bruges ikke, men Udgiften

var jo sikker nok. Det hele laa altsaa saa voldsom spredt, og af den Grund var der ogsaa mange Funktionærer. Denne Sammenblanding af militær Virksomhed og civilt Arbejde medførte, at der var en Usikkerhed og en Tvedelthed over Ledelsen, som maatte forvirre. Endelig var Regnskabsforholdene, navnlig efter hvad Kommissionen siger, ikke saa gode, idet man ofte belastede selve Driften med Poster, som skulde have været opstillet som Formueforøgelse, hvorved visse Arbejder blev dyrere anskrevet, end de maaske faktisk skulde have været. Kommissionen har klart og stærkt paapeget, at den nuværende Grundplan er ganske uacceptabel fra et økonomisk Synspunkt, det vil altsaa sige, at det derude kunde være meget godt i Enkeltheder, for en stor Del, men selve Maaden, hvorpaa der arbejdedes, var ganske uacceptabel fra et økonomisk Synspunkt.

Saa kom da det Tidspunkt, da man skulde tage Stilling til Sagen. Der var indenfor Kommissionen 3 Alternativer — der kunde maaske have været flere. Det første var det mest radikale: at nedlægge Værftet; det var der ingen Stemning for. Det næste var, at Orlogsværftet skulde udføre Reparationer og Nybygninger for Marinen, og det tredje, at det skulde gøre det baade for Marinen og Statens øvrige Institutioner samt eventuelt ogsaa for private. De to sidste Synspunkter har været Genstand for betydelig Diskussion i Kommissionen, i hvert Fald for betydelige Afvigelser. Man er alligevel sluttelig enedes om en fælles Indstilling, idet Muligheden er holdt aaben for, at ogsaa det tredje Synspunkt kan komme frem. Her vil jeg gerne straks indskyde, at jeg gaar ud fra, at det Mindretal, der har holdt paa den mere udvidede Drift, den, der skulde producere ikke alene for Marineministeriet, men ogsaa for andre Statsinstitutioner og eventuelt for private, ikke har ment, at dette var et Princip, der med Vold og Magt skulde gennemføres, men det var noget, man maatte gøre sig fortrolig med kunde komme til at blive gældende i Praksis, og dette Standpunkt er for saa vidt opretholdt af hele Kommissionen, som man har sagt, at der er en Mulighed aaben derfor. Denne Mulighed lettes ganske betydeligt